

WWF-Norge

Kristian Augustsgt. 7A
P.b. 6784 St.Olavs plass
0130 Oslo
Norge

Tlf: 22 03 65 00
Faks: 22 20 06 66
info@wwf.no
www.wwf.no

Fiskeriminister Svein Ludvigsen
Fiskeridepartementet
Postboks 8118
Dep, 0030 Oslo

Miljøvernminister Børge Brende
Miljøverndepartementet
Postboks 8013
Dep, 0030 Oslo

Oslo, 10 oktober 2002

”NASJONALE TORSKEFJORDER”: Regjeringen må vurdere midlertidige tiltak og oppdrettsfrie områder for beskyttelse av viktige gyteområder for torsk.

Fiskeridepartementet og Miljøverndepartementet innførte i juni 1989 midlertidige sikringssoner for laksefisk i fjordområder som lå inntil de 125 viktigste lakseelvene i Norge. Vedtaket var begrunnet med ”føre var” prinsippet fordi det var reist spørsmål ved hvorvidt rømt oppdrettslaks hadde genetisk innvirkning på de ville laksestammene. Opprettelsen av de midlertidige sikringssonene var et viktig og forutseende tiltak fra fiskeri- og miljøvernmyndighetenes side. I forbindelse med Villaksmeldingen la Regjeringen i sommer la frem et forslag for å gjøre deler av ordningen permanent.

Det er nå delt ut flere hundre konsesjoner for torskeoppdrett, uten at eventuelle miljøeffekter av oppdrettstorsk er kartlagt. Det vi vet er at alle de typene miljøproblemene som er kjent fra lakseoppdrett også er sannsynlige effekter av torskeoppdrett:

- Dagens oppdrettstorsk stammer ikke fra lokale bestander av kysttorsk. Effekten av store rømminger er ukjent, men kan bli at de genetiske tilpasningene til lokale bestander påvirkes negativt. Jo mer ”foredlet” oppdrettstorsk blir gjennom avl etc. på veksthastighet, næringsopptak, sykdomsresistens, atferd osv, desto større kan slike effekter bli. Torsk fra pelagiske bestander vil ha stor tendens til å vandre – dvs. spre seg – over store områder.
- Torsk har minst like mange parasitter som laks, hvis ikke flere. Store konsentrasjoner av torsk i merder vil nødvendigvis skape optimale forhold for oppformering av disse parasittene. Parasittbekjempelse blir en stor utfordring og faren vil alltid være tilstede for parasittspredning til ville bestander fra rømt oppdrettsfisk.
- Tilførselen av næringsstoffer fra lakseoppdrett er allerede betydelig langs norskekysten, og faren for lokale forurensingsproblemer er økende. Belastningen vil øke proporsjonalt med antall nye torskeanlegg.

- Torsk er, som laks, en rovfisk. Inntil videre innebærer produksjon av en kilo oppdrettsfisk et uttak av flere kilo fisk eller andre arter fra havet. Storskala torskeoppdrett kan derfor bidra til at den allerede høye belastningen på de marine systemene øker ytterligere, og i betydelig omfang.

Stortingsmelding 12 (2001-02) Et rent og rikt hav legger opp til en helhetlig, økosystembasert forvaltning av norske havområder og marine ressurser. En slik politikk vil plassere Norge blant de aller mest avanserte land mht. havmiljøforvaltning. En åpenbar forutsetning for å nå et slikt mål er imidlertid at nye aktiviteter, og ikke minst ny oppdrett i stor skala, utvikles med tilstrekkelige sikkerhetsmarginer og krav til kunnskap til at vi ikke risikerer alvorlige negative konsekvenser for havmiljøet.

1. WWF ber derfor regjeringen omgående etablere en arbeidsplan for utvikling av nødvendige retningslinjer og miljøkrav for torskeoppdrett.

Det er dessuten nødvendig straks å treffe tiltak der ”føre var” prinsippet særlig tilsier det. Dette gjelder først og fremst sikring av de biologisk, økonomisk og historisk svært viktige gytefeltene for torsk.

2. WWF ber derfor regjeringen straks etablere en prosess for å opprette midlertidige sikringssoner for gytetorsk (”nasjonale torskefjorder”). Særlig aktuelle områder er Vestfjorden og gyteområdene ved Lofoten og Vesterålen samt historisk viktige gyteområder som Bremangerpollen ved Nordfjord og Borgundfjorden på Sunnmøre.

Det tok 30 år å få på plass nasjonale laksefjorder, og i mellomtiden er villaksen påført stor skade. Nå er det avgjørende at regjeringen tar miljøutfordringene ved torskeoppdrett på alvor allerede i utgangspunktet, og får på plass nødvendige tiltak *før* torskeoppdrett påfører den naturlige torsken skade.

Vennlig hilsen
For WWF-Norge

Rasmus Hansson
Generalsekretær

Maren Esmark
Rådgiver Havmiljø